

Zbabělci - rozbor díla k maturitě (5)

Kniha: Zbabělci

Autor: Josef Škvorecký

Přidal(a): stephen02@seznam.cz

Josef Škvorecký

Narozen: 27. září 1924 v Náchodě

Ve zkratce: je český spisovatel-prozaik, esejista, překladatel a exilový nakladatel, zakladatel exilového nakladatelství '68 Publishers v Torontu. Patří k nejvýznamnějším českým poválečným prozaikům.

Po vystudování gymnázia musel pracovat jako dělník v továrně po válce vystudoval filozofickou fakultu UK. Po dvouleté vojenské službě pracoval jako redaktor v různých časopisech (ODEON). Po vydání Zbabělců (1958) musel odejít ze zaměstnání (našel jiné). 1969- odchází do USA. Trvale se poté usadil v Torontu, kde založil '68 Publishers. – vydávalo díla v ČSR zakázaným nakladatelům.

Zbabělci

Rok vydání: napsán 1948 a vydán 1958

Žánr: román

Jazyk: Autor užívá hovorovou a nespisovnou češtinu. V knize je také použita angličtina tov hovorech s Angličany. Mimo angličtiny používá i němčinu. Jde o snazší fráze.

Téma: povstání proti Němcům na konci druhé světové války

Děj se odehrává na konci druhé světové války během 7 květnových dnů (4. - 11. 5.), kompozice je chronologická. Odehrává se v imaginárním maloměstě Kostelec (podobné místu narození Škvoreckého, jeho rodnému Náchodu)

Dílo je psané v Ich-formě očima Dannyho Smiřického

Hl. postava

Danny Smiřický 19 let inklinuje k USA a k americkým hrdinům westernu. Je neustále zamilovaný. Spolu s jazzem vytváří jeho lásky smysl života. Kritizuje předstírané vlastenectví místní honorace.

Hodně autobiografických prvků s autorem – např. láska k jazzu, literární ambice, názory na svět, inklinace k angličtině.

Děj

Němci jsou pomalu likvidováni Sovětským svazem. Malé městečko, kde žije Danny Smiřický, ovšem ještě osvobozeno nebylo. Lidé tu sami plánují revoluci. Danny s kamarádem začali začernňovat německé nápisy. Nicméně když Danny mluví s Irenou pod jejími okny a vyznává jí lásku, náměstím se valí němečtí vojáci. Ačkoli ho má Irena ráda, miluje svého přítele Zdeňka. Danny se před nimi odmítne schovat a naopak ještě jednomu řekne, aby "držel hubu". Je odveden společně ještě s jedním mladíkem a všem je jasné, že budou zastřeleni. Když ho uvidí Přema (vůdce místní odbojové skupiny), odejde do skladu pro zbraně a je ochotný ho s partou osvobodit. Ale doktor Šabata to s Němci vyjednává beze zbraně.

Danny se chce dostat do Přemovy party, hlavně ale proto, aby mohl mít u sebe automat (zbraň). O ten ale ještě týž den přichází, když jdou zbraně dát vojsku. Rovnou zůstávají na vojně. Není to takové, jak si to představovali. Každé tři hodiny chodí městem na hlídky beze zbraně. Vyhlásilo se dokonce stanné právo a lidé nemohou večer chodit po ulicích. Při nočních hlídkách s doktorem Bohadlem pak zažívají mnoho incidentů.

Harýk, Bena Danny utíkají z kasáren. Ve městě se rozneslo, že Rusové se k nim pomalu blíží. Lidé rozvěšují na domech nejen českou, ale i ruskou vlajku. Mladíci se vrací do pivovaru a skupina doktora Bohadla má jít na hlídku. Ve městě nastala panika. Místo očekávaných Rusů se tu objevují němečtí vojáci. Benno dostává strach a utíká. Na druhou stranu Danny chce být hrdina, hlavně kvůli Ireně.

Ve městě se objevují i ruští vojáci, všude se střílí. V pivovaru už je spousta zatčených esesáků, kteří už jen čekají na popravu. Odboj od nich získává také spousta zbraní. Danny tu potkává Přemu, a spolu se vydávají pro Přemův kulomet, kterým pak ničí jeden německý tank. Uznání za tuto akci sem jim dostává i od Rusů.

Všechno se pomalu uklidňuje, a tak jde Danny domů. Ráno pak jde do pivovaru, tam právě mučí a zabíjí esesáky. Potkává také Irenu, která se strachuje o Zdeňka, a Danny s ní tráví celý den. Druhého dne ovšem nepřišla na oficiální vítání Rudé armády a Danny ji uviděl až večer, když hrál se svou jazzovou kapelou, jak tančí se Zdeňkem. Tím kniha končí.

Pozn. Dannymu se podařilo účastnit se všech podstatných okamžiků kostelecké revoluce. Ale všechno kolem něj letí, neměl pocit, že by revoluce byla jeho. Důležité pro něj je myšlení, pro něho je příjemné, užitečné a nutné myslet na to, aby to dobře vypadalo, když ho esmani vedou přes náměstí, vlastně hlavně před Irenou.

Více studijních materiálů najdete na [Studijni-svet.cz](https://studijni-svet.cz)

Vymazlené prezentace stáhnete na [Prezmania.cz](https://prezmania.cz)